

»Unge Piger i Huset« og kvindelig Værnepligt.

Vil »Kvinden og Samfundet«s mange Husmoder-Abonnenter rive Hovedet af mig for dette Hjertesuk, der har plaget mig i mange Aar? Nu vil jeg i hvert Fald komme frem med det — foranlediget af den lille Artikel i Nr. 6 af Magdalene Lauritsen, Sorø.

Huslighed — kvindelige Sysler i det hele taget er stærkt i Forfald, og fra alle Sider klages der over det, og med Rette. Husfruen sukker over Pigerne, og Herren sukker over de mange Kvinder, der svømmer ind i hans Farvande og vanskeliggør ham Kampen for ham og hans. Og Fr. Emma Gad skriver Artikler om Kvinders manglende Sans for Hus og Hjem. Fr. Gad er baade en god og en klog Dame, men »ung Pige i Huset« tror jeg bestemt, aldrig hun har været. For havde hun det, saa vidste hun Svar paa, hvorfor Interessen for Huslighed kølnes mere og mere blandt vore Dages kvindelige Ungdom.

Jeg har været ung Pige i Huset, mine Søstre har været det, mange unge Kvinder jeg kender og mange, jeg har talt flygtig med, har været det, og alle er spredt ud over andre Felter nu. Ikke én ved jeg, der er bleven ved Husvæsenet, skønt det laa for mange af dem.

En ung Pige viste mig en Dag sine Arme, de var skoldede op af daglig time-lang Gulvbadsk med Clor, hun havde været i en Præstegaard. Hun sagde mig med taareblanke Øjne og det hvide Raseri i Sjælen: »Hun (Præstefruen) vidste jeg var fra et dannet Hjem, og jeg vilde ikke være bekendt at løbe fra det, jeg havde paataget mig. Saa var jeg der i 3 Maaneder, jeg troede ikke, jeg var sluppen levende over den Tid«. — Samme unge Dame blev Telegrafist, forlovede sig og blev gift uden at kunne anden Huslighed end vadske Gulve med Clor og den Viden benyttede hun ikke. At de to Mennesker kom i Gæld — Manden var det mest spartanske, der kunde tænkes — havde sin Rod ene og alene i, at hun ikke forstod at omgaaes hverken Madvarer eller Penge.

En ung Pige, som jeg kender meget godt paatog sig en Plads som »ung Pige

i Huset« hos en engleagtig, hvidhaaret Dame, der til alle Spørgsmaal om Stillingen svarede, at det kunde de sagtens komme overens om — og otte Dage efter maatte den unge Pige flygtende laase sin Dør, fordi Damen i et Anfald af Raseri, efter en Scene med Manden, vilde lade det gaa ud over hende. Saa rent udarter det vel sjælden — men en anden ung Pige kom dog i Huset hos en velkendt Kvindesagskvinde, der fra Talerstole holdt smukke varmtføjte Taler om Kvindens Ret og Stilling, mens den unge Pige i et lille Hundehul laa med stumpede Dynner, saa hun maatte skrabe til sig, hvad hun kunde, af Overtøj for ikke at fryse ihjel. Og Husholdning lærte hun ikke, blot at gaa Fruen til Haande som gratis Ene pige.

En ung Pige kom i et socialdemokratisk Hjem, hun fik Badeværelset til Paa-klædningsværelse, Spisestuesofaen til Seng og Entreen tilsin Kommode. Splittet og jaget og kastet med Dagen lang, afvekslende passe Børn, gøre rent, være Kontordame, naar Herren gik ud, tusinder Pligter og ingen Fritid — jeg maatte sande hendes Ord, da hun en Dag udaset og forvildet flygtede ud til mig og fik Luft i Filosofi: »Kvinder««, sagde hun, »er i dem selv ikke videre gode. Men naar de bliver gift og faar Børn, slaar den rent urtidsmæssige Hundyrdrift igennem; deres Hjerte er i Virkeligheden ikke med i noget andet Forhold, end hvad der angaar deres egen Hule og deres eget Afkom. Nu kan de ikke mere misbruge Tjenestepigerne, for de gaar deres Vej, og vedkommende Frue bliver snart saa berygtet, at hun ingen kan faa. Men saa er der de unge Piger, der kan det gaa en Tid endnu. Fordi de kommer fra dannede Hjem, mangler de Evnen til at sætte sig i Respekt med brutale Ord og Trusler om at gaa . . .« Og samme unge Pige, der egentlig var født huslig, forlod for bestandig al Huslighed og gik tilbage til sin Lærergerning.

Hver Gang en Moder ser sin Søn gifte sig med en Kontordame eller enhver anden Dame, der har tjent sit Brød ved Arbejde, der fjernede hende mere og mere fra Huslighed, saa udbryder hun: »Herregud, hvordan skal hun forstaa at føre et Hus, med den Gage, de har, det bliver den rene Elendighed«. Og hun faar desværre mange Gange Ret, mange Gange gaar et Ægteskabs Lykke til Grunde, fordi den unge Kone ikke aner den indre Økonomi, hvorved